

Adviescollege —
toetsing regeldruk

> **Retouradres** Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening
De heer H.M. de Jonge
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

**ATR, Adviescollege
toetsing regeldruk**
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

T 070 310 86 66
E info@atr-regeldruk.nl
www.atr-regeldruk.nl

Onze referentie MvH/RvZ/RS/bs/ATR2688/2023-U001

Uw referentie

Datum 12 januari 2023

Betreft Wijzigingsregeling in verband met de NTA 8800:2023

Geachte heer De Jonge,

Op 29 november 2022 is een voorstel voor toetsing en advies aangeboden aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR). Het voorstel wijzigt de Omgevingsregeling, de Regeling Bouwbesluit 2012, de Regeling energieprestatie gebouwen en de Regeling omgevingsrecht. Het voorstel wijzigt deze regelingen in verband met een vernieuwde versie van de energieprestatie-bepalingsmethode NTA 8800¹ en de aangepaste versies van de beoordelingsrichtlijnen 9500-U, 9500-W en 9501.² Het voorstel volgt mede op basis van praktijkervaringen en een verzoek van partijen die werken met de bepalingmethode.

Het voorstel regelt enkele vereenvoudigingen in de bepalingmethode en herstelt enkele onduidelijkheden. Het voorstel heeft gevolgen voor energieadviseurs die met de (nieuwe versie van de) methode en richtlijnen werken. Net als in 2022 dienen energieadviseurs in 2023 een bijscholingscursus te volgen om hun vakbekwaamheid op peil te houden.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de gevolgen voor de regeldruk aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

¹ De Nederlands Technische Afspraak 8800 (NTA8800) is de methode voor het bepalen van de energieprestatie van gebouwen. NTA8800 kan onder meer worden gebruikt om aan te tonen dat gebouwen voldoen aan de BENG-eisen (Bijna Energie Neutrale Gebouwen). Met de intrede van de NTA8800 sinds 1 januari 2021 zijn de Energieprestatie coëfficiënt (EPC) voor nieuwe gebouwen en de Energie-Index (EI) voor bestaande gebouwen vervallen. NTA8800 ziet o.a. op de energiebehoefte in kWh/m² gebruiksoppervlakte per jaar.

² De BRL 9500 en 9501 zijn er op gericht om de kwaliteit van energieprestatieberekeningen (en energielabels) te waarborgen. Het gaat hierbij om energieprestatieberekeningen waarbij de specialistisch adviseur gebruik maakt van geattesteerde software.

1. Nut en noodzaak

Het voorstel actualiseert de NTA8800 en de beoordelingsrichtlijnen mede op verzoek van partijen die in de praktijk werken met de methode. De geactualiseerde NTA kan onduidelijkheden en onvolkomenheden wegnemen en praktische knelpunten in de uitvoering voorkomen. Ook zorgt het voorstel voor enkele vereenvoudigingen in de toepassing van de bepalingmethode. Het college constateert dat het voorstel een onderbouwing bevat van nut en noodzaak van de voorgenomen actualisatie van de NTA. Het merkt daarbij echter op dat die onderbouwing niet volledig is. Uit de toelichting bij het voorstel volgt dat energieadviseurs (net als in 2022) verplicht worden een jaarlijkse bijscholingscursus te volgen. De inschatting is dat het hierbij gaat om een tijdsinvestering voor energieadviseurs van een dagdeel (216 euro) plus de externe kosten voor de cursus (225 euro). De verplichte bijscholingscursus is erop gericht dat energieadviseurs hun vakbekwaamheid behouden. Het college onderschrijft het doel hiervan, maar merkt op dat de toelichting bij het voorstel niet duidelijk maakt wat de reden (nut en noodzaak) is van een verplichte bijscholing met een dergelijke omvang en kosten. Zo is niet duidelijk wat er in de uitvoeringspraktijk misgaat dat voorkomen kan worden met de jaarlijkse bijscholing van energieadviseurs.³ Ook is niet duidelijk hoe vaak bepaalde fouten worden gemaakt en wat de ernst van die fouten is.

1.1 Het college adviseert nut en noodzaak van de verplichte jaarlijkse bijscholing voor energieadviseurs nader inhoudelijk te onderbouwen in de toelichting bij het voorstel.

2. Minder belastende alternatieven

Het voorstel lost onduidelijkheden op in de beoordelingsrichtlijnen en verduidelijkt bepalingen in de NTA8800. Daarmee draagt het bij aan een efficiënte toepassing van de NTA8800 in de praktijk. Verder regelt het voorstel enkele vereenvoudigingen. Zo is bij bepaalde waarden niet langer vereist dat de adviseur deze specifiek onderzoekt en invoert, maar wordt gewerkt met een vaste waarde. Het uitzoeken en specifiek invoeren had namelijk nauwelijks effecten op de eindresultaten. Een voorbeeld hiervan is de aansluitwijze van elektrische boilers. Deze is nu vastgezet op een vaste waarde, waarvoor eerder de adviseur een specifieke waarde moest onderzoeken en invullen.

Verder vereenvoudigt het voorstel een aantal aspecten die in de praktijk lastig te achterhalen bleken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het vermogen van ventilatoren bij ventilatorconvectoren en het aantal Pascal van luchtdrukgestuurde roosters. Het voorstel draagt daarmee bij aan het beperken van de lasten.

Frequentie en omvang bijscholing

Energieadviseurs dienen verplicht jaarlijks een bijscholing te volgen van een dagdeel. Indien deze bijscholing noodzakelijk is (adviespunt 1.1), ontstaat de vraag of deze scholing jaarlijks dient plaats te vinden en telkens een dagdeel moet duren. Het voorstel maakt niet duidelijk of een minder belastende invulling (bijvoorbeeld eens per twee jaar of beperkter in omvang) is overwogen. De omvang en duur van de bijscholing kan mogelijk

³ In ambtelijk overleg met uw ministerie is aangegeven dat op basis van de jaarlijkse monitoringsrapportage van InstallQ is geconstateerd dat er nog teveel (kritieke) fouten worden gemaakt in de uitvoeringspraktijk. Deze situatie kan aanleiding zijn voor de verplichte bijscholingscursus voor energieadviseurs. Deze informatie volgt echter niet uit het voorstel of de toelichting daarbij.

in de toekomst worden beperkt, als er bijvoorbeeld minder wijzigingen aan de orde zijn in de NTA8800 of als er in de praktijk minder fouten worden gemaakt.

2.1 Het college adviseert toe te lichten of een minder frequente/omvangrijke scholingsverplichting is overwogen en te motiveren waarom daarvoor niet is gekozen.

Het college geeft aanvullend in overweging om de frequentie en omvang van de verplichting in de toekomst te bezien en de proportionaliteit ervan periodiek te beoordelen.

Online bijscholing

Begin 2022 bracht ATR advies uit over een eerdere wijzigingsregeling.⁴ Daarbij gaf het college in overweging om in de toelichting te verduidelijken of minder belastende alternatieven voor de verplichte cursus van energieadviseurs waren onderzocht (bijvoorbeeld e-learningmodules). In de toelichting bij de definitieve regeling gaf u aan dat u InstallQ (de beheerder van de beoordelingsrichtlijnen) zou verzoeken deze mogelijkheid voor energieadviseurs te overwegen.⁵ Het nu voorliggende voorstel besteedt hier geen aandacht aan. In ambtelijk overleg met uw ministerie is gebleken dat het overleg met InstallQ wel heeft plaatsgevonden en het aanbieden van online opleidingen is toegestaan. Dit kan voor energie-adviseurs minder belastend zijn dan een fysieke cursus.

2.2 Het college adviseert duidelijk te maken dat de verplichte bijscholing voor energieadviseurs ook online mogelijk is.

3. Werkbaarheid

De voorgestelde wijzigingen in de NTA volgen mede op verzoek van de uitvoeringspraktijk en de Programmaraad en zijn afgestemd met onder andere de Projectgroep NTA8800. Deze betrokkenheid van brancheorganisaties en experts draagt bij aan de werkbaarheid van het voorstel. Het college ziet desalniettemin aanleiding voor twee adviespunten bij de werkbaarheid van het voorstel.

Kenbaarheid wijzigingen in de NTA8800

De internetconsultatie bij het voorstel vond plaats tussen 25 november en 23 december 2022. Bij de consultatie was een apart document opgenomen met een beknopte beschrijving van de wijzigingen en aanpassingen in de NTA8800. In het document zijn de onderwerpen van de wijzigingen opgenomen en de aard en aanleiding van de aanpassingen. Hoe de concrete (tekstuele) aanpassingen in de NTA8800:2023 precies zullen luiden, is echter op grond van het voorstel niet duidelijk. Hierdoor is het niet goed mogelijk de exacte inhoud van het voorstel te beoordelen. Gedurende de internetconsultatie eind 2022 was de nieuwe NTA8800:2023 nog niet beschikbaar. Begin januari 2023 is de nieuwe NTA8800:2023 openbaar geworden, maar zonder specifieke weergave van de concrete wijzigingen.⁶ Inzicht in die wijzigingen is slechts mogelijk na vergelijking van de

⁴ [Wijzigingsregeling in verband met NTA8800 en de beoordelingsrichtlijnen - ATR \(atr-regeldruk.nl\)](#)

⁵ [Staatscourant 2022, 8634 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen \(officielebekendmakingen.nl\)](#)

⁶ [NTA 8800:2023 nl \(nen.nl\)](#)

tekst in de NTA8800:2022 met de vernieuwde tekst in de NTA8800:2023. Dit komt de kenbaarheid en werkbaarheid van de wijzigingen niet ten goede.

3.1 Het college adviseert de inhoud van de wijzigingen in de NTA8800 concreet duidelijk te maken in de toelichting.

Het college geeft daarbij in overweging om bij toekomstige wijzigingen van de NTA8800 al in de consultatiefase overzichtelijk weer te geven hoe de gewijzigde bepalingen concreet zullen luiden. Dit stelt de uitvoeringspraktijk gedurende de internetconsultatie in staat kennis te nemen van het voorstel en daar gericht op te reageren. Een dergelijke weergave is mogelijk, bijvoorbeeld met behulp van een was-wordt-tabel.

Kenbaarheid beoordelingsrichtlijnen bij de NTA8800

Het voorstel wijst wijzigingsbladen aan bij beoordelingsrichtlijnen uit de NTA8800. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het wijzigingsblad van 1 februari 2023 behorende bij de BRL 9500-W en het wijzigingsblad van 1 februari 2023 behorende bij de BRL 9500-U. De wijzigingsbladen zijn op de internetconsultatiepagina beschikbaar gesteld. Hierdoor kunnen externe partijen gericht reageren op de concrete wijzigingen in de richtlijnen. Probleem daarbij is echter dat de beoordelingsrichtlijnen zelf (onder andere BRL 9500-W en BRL9500-U) niet kosteloos en digitaal beschikbaar zijn. Ze zijn ook niet ontsloten op de internetconsultatiepagina. Hierdoor kunnen de wijzigingen niet in het bredere geheel van de beoordelingsrichtlijn worden gelezen. Externe partijen die gericht willen reageren, moeten zelf over de beoordelingsrichtlijnen beschikken, deze apart aanschaffen (tegen betaling) of de richtlijnen fysiek gaan inzien. Vanuit het oogpunt van werkbaarheid is het aan te bevelen om de beoordelingsrichtlijnen digitaal en kosteloos toegankelijk te maken en ook digitaal te ontsluiten bij de consultatie over wijzigingsvoorstellen.

3.2 Het college adviseert de beoordelingsrichtlijnen bij de NTA8800 digitaal en kosteloos beschikbaar te maken.⁷

4. Gevolgen regeldruk

Het voorstel bevat een kwalitatieve beschrijving van de regeldrukgevolgen. Deze gevolgen zijn deels gekwantificeerd. Zo resulteert de verplichte cursus voor energieadviseurs volgens het voorstel in een eenmalige regeldruktoename van circa 970.200 euro.⁸ De uitwerking van de regeldrukeffecten van het voorstel is nog niet volledig. Zo maakt het voorstel bijvoorbeeld niet duidelijk in welke mate energieadviseurs meer of minder tijd kwijt zijn als gevolg van de aanpassingen in de NTA 8800:2023 en in de wijzigingsbladen bij de beoordelingsrichtlijnen.⁹ Voor onderbouwde besluitvorming over het voorstel is van belang dat een volledig beeld bestaat van de te verwachten regeldrukeffecten.

⁷ Aanvullend merkt het college op dat het kabinetsbeleid is om externe normen kosteloos beschikbaar te stellen indien sprake is van dwingende verwijzing in de regelgeving.

⁸ Het gaat hierbij om regeldrukkosten voor circa 2.200 energieadviseurs (die ongeveer een halve dag aan de verplichte cursus kwijt zijn).

⁹ In ambtelijk overleg is door uw ministerie aangegeven dat een tijdsbesparing van circa 15 minuten per (complexe) energieprestatie-berekening aan de orde zal zijn, als gevolg van de wijzigingen. Naar verwachting zal deze tijdsbesparing bij enkele duizenden energie-prestatieberekeningen optreden.

4.1 Het college adviseert de beschrijving van de regeldrukeffecten van het voorstel compleet te maken conform de Rijksbrede methodiek.

Dictum

Gelet op de toetsing is het eindoordeel van ATR bij het voorstel:

De regeling niet vaststellen, tenzij met de adviespunten rekening is gehouden.

Het college benadrukt dat het dictum bij dit advies geen inhoudelijk oordeel is over de noodzaak of proportionaliteit van de voorgestelde wijzigingen. Het dictum brengt tot uitdrukking dat naar het oordeel van ATR onderbouwde besluitvorming over het voorstel alleen mogelijk is als nut, noodzaak en de inhoud van de wijzigingen nader worden uitgewerkt, er voldoende aandacht is voor de werkbaarheid en de regeldrukeffecten-analyse compleet is.

Het college vertrouwt erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Het verneemt graag van u op welke wijze u met onze adviespunten rekening houdt. Verder verzoekt het u om een eventuele wijziging van het voorstel voor te leggen aan het college, opdat wij kunnen beoordelen of een aanvullende zienswijze noodzakelijk is.

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris